

УДК 351.84

О.О.ФУРСІН (кандидат наук з державного управління, старший викладач кафедри менеджменту організацій Запорізької державної інженерної академії)

E- mail: fursin@ukr.net

УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОЮ ЕКОНОМІКОЮ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

В статті дається аналіз формування концепції соціально-орієнтованої економіки регіонів України, включаючи і Запорізький регіон; аналізуються проблеми соціально-орієнтованої економіки регіонів України та шляхи їх вирішення; обґрунтовуються практичні рекомендації щодо впровадження соціально-орієнтованого державного управління в регіонах України; узагальнено досвід багатьох європейських країн, які розробили європейські стандарти соціально-орієнтованої економіки і управління.

Ключові слова: соціально-орієнтована економіка, Запорізький регіон, соціальна держава, соціальні стандарти, європейський досвід, регіони України, соціально-орієнтоване державне управління

Відсутність цілісної концепції і науково-обґрунтованих рекомендацій щодо радикального поновлення існуючої системи управління соціально-економічним розвитком регіонів не дозволяє місцевим органам влади активно реалізувати умови формування соціальної держави. Заходи, що приймаються місцевими органами влади, без наукового забезпечення процесу перетворень замість оновлення системи управління приводять до відродження командно-адміністративних методів і форм управління, заміні моделей ринкового і державного регулювання автократичними моделями. У цих умовах, незважаючи на створення додаткових структур управління і зростання чисельності персоналу, ефективність управління економікою регіону залишається низькою і як наслідок – позитивна динаміка рівня і якості життя населення у більшості регіонів України практично відсутня. Аналогічна практика дискредитує мету і смисл українських реформ у сфері управління економікою регіонів України, на протязі тривалого часу не зростає кількість регіонів – донорів і самодостатніх регіонів. Перші із них складають 10-12%, а другі – не більше 20-22%; вкрай повільно зростає і число регіонів-реципієнтів державного бюджету. Ринкова інфраструктура і конкурентне середовище у ряді регіонів України знаходяться на початковій стадії формування, можливості розвитку малого підприємництва як базової структури регіонального ринкового господарства і активного суб'єкта властивої йому конкурентного середовища, недостатньо активно стимулюються і реалізуються. Аналіз концепцій, планів і програм соціально-економічного розвитку регіонів свідчить, що для багатьох регіонів України характерним є відсутність соціальної орієнтації цих найважливіших управлінських рішень. Людина, з її здібностями, творчим потенціалом, умовами життєдіяльності, як у командно-адміністративній системі, не стала головним об'єктом державної регіональної політики, соціальних концепцій і

програм соціально-економічного розвитку регіонів України. Проблеми розвитку регіонів стають першорядними у формуванні соціально-економічного потенціалу комплексу України.

Рішення вказаних проблем слід шукати на шляху формування соціально-орієнтованої системи управління економікою регіонів України, місія і основна мета якої – забезпечення розширеного відтворення умов життєдіяльності людини як найвищої цінності українського суспільства ХХІ століття. Потреба у формуванні принципово нової системи регіонального управління соціальною політикою і вибір її в якості основи соціальних орієнтирів диктуються об'єктивними передумовами: переходом до побудови в Україні соціальної держави, основною метою якої є забезпечення достойного життя і вільного розвитку людини; необхідністю трансформації української економіки у високоефективну соціально-орієнтовану ринкову економіку, здатну швидко адаптуватися до динамічно плінних ринковим умов функціонування; відставання у розвитку теорії регіонального управління від практики реформування економіки регіонів, особливо у високорозвинутих країнах світу;

В останні роки у працях вітчизняних вчених ведеться поживлена дискусія про шляхи трансформації економіки, можливостях і особливостях реформування соціальної ринкової економіки. Разом з тим аналіз проведених досліджень свідчить, що у державному управлінні ще недостатньо уваги приділяється вивченню теоретичних і методологічних аспектів управління процесами формування становлення соціально-орієнтованого управління і ринкової економіки у регіонах України. На основі вищевикладеного слід зробити висновок, що необхідно сформулювати концепцію соціально-орієнтованого управління у регіонах України, розкрити сутність і значення регіонального соціального управління. Досягнення поставленої мети вимагає вирішення наступних задач: розкриття сутності соціально-орієнтованого управління і соціально-орієнтованою економікою регіону; виявлення передумов і умов формування соціально-орієнтованої системи управління;

- розробка методологічних засад регіонального управління соціально-орієнтованою економікою (виявлення основних принципів і механізмів, які забезпечують інтеграцію економічних і соціальних процесів у територіальному народногосподарському комплексі, форм управлінського впливу на соціально-економічні процеси регіонального розвитку); обґрунтування основних напрямків формування системи управління соціально-орієнтованою економікою, розробка методів і важелів впливу на соціально-економічну ефективність господарства регіону; розробка моделі інтеграції економічних інтересів центру і регіонів України в умовах трансформації економіки України; систематизація і розвиток науково-аналітичної та інформаційної основи управління соціально-орієнтованою економікою регіону.

Проведене дослідження дає змогу зробити практичні рекомендації щодо впровадження соціально-орієнтованого державного управління в Управління соціально-орієнтованою економікою регіонів України

регіонах:

1. Слід не тільки розробити, а й впровадити у життя концепцію управління процесом трансформації економіки українських регіонів у високоефективну соціально-орієнтовану ринкову економіку, становлення матеріальної бази стійкого розвитку добробуту суспільства, покращення умов життєдіяльності всіх верств населення, ліквідації бідності.

2. Розкрити сутність і особливості соціально-орієнтованої системи управління економікою регіону. Зміст категорії «управління соціально-орієнтованою економікою регіону», на відміну від традиційних трактувань регіонального управління, що базуються на кількісних і просторових змінах виробничих сил регіону, необхідно розглядати з позицій якісних змін суб'єкта і об'єкта управління як сукупність принципів, методів, форм і засобів управлінського впливу на економіку регіону з метою її перетворення у соціально - орієнтовану, динамічно розвиваючу економіку, яка забезпечує розширене відтворення умов життєдіяльності населення регіону як вищої цінності і стратегічного ресурсу економічного зростання.

3. Виявити передумови і умови формування системи управління соціально-орієнтованою економікою регіону для: а) підвищення економічної самостійності регіонів; переходу від патерналістської до активної моделі вирішення соціально-економічних проблем, необхідності кардинального зростання економічної активності населення; інституціональних перетворень та змін економічних відносин суб'єктів господарювання; необхідності підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання українських регіонів на ринках товарів і послуг ближнього і дальнього зарубіжжя; поглиблення диференціації рівнів економічного і соціального розвитку регіонів; трансформація і ускладнення функцій органів регіонального управління як інституту соціального обслуговування населення; формування в Україні соціальної держави і розвиток елементів громадянського суспільства.

4. Розробити методологічні основи управління соціально-орієнтованою економікою регіону, для чого: розкрити основні принципи управління; виявити фактори, які впливають на характер взаємодії економічних і соціальних процесів у регіоні, їх інтеграцію і дезінтеграцію; обґрунтувати класифікацію елементів організаційної структури управління і запропонувати шляхи її формування; розкрити методологічні основи формування стратегічних планів регіонального розвитку, розробити технології індикативного планування економічного і соціального розвитку регіону; обґрунтувати методи і форми використання сучасних інструментів управління соціально-орієнтованою економікою регіону – регіонального маркетингу і бенчмаркінгу.

5. Запропонувати модель інтеграції економічних інтересів центру і регіонів, адаптованих до соціально-орієнтованої системи управління.

6. Обґрунтувати заходи по систематизації і розвитку науково-аналітичної бази управління соціально-орієнтованою економікою регіону, для чого: уточнити критерії і показники соціально-економічної ефективності

управлінської діяльності в регіоні; розробити методику аналізу і оцінки рівня господарської діяльності у регіоні: алгоритм розрахунків по даній методиці дозволяє отримати об'єктивну характеристику стану господарства регіону та його місця у народногосподарському комплексі країни, виявити реальний ресурсний потенціал забезпечення соціальних потреб населення.

Сучасна світова практика апробувала і реалізує різні моделі розвитку держави. У другій половині минулого століття багато країн Європи затвердили конституційно і перетворюють у життя демократичні соціальні моделі. У 1949р., у відповідності з Конституцією, демократичною і соціальною державою проголошена Німеччина. З 1958 р. згідно ст.1 Конституції, неділимою, світською, соціальною, демократичною республікою являється Франція. З 1978 р., згідно з Конституцією, правовою, демократичною, соціальною державою стала Іспанія. Принципи соціальної держави і тій чи іншій мірі закріплені в конституціях Італії, Португалії, Швеції, Туреччини, Нідерландів, Данії, Греції. Сьогодні і інші розвинуті країни, незалежно від наявності у конституціях положень про належність до соціальної держави, де-факто проводять свою соціально-економічну політику як соціальної держави.

Основні принципи, що лежать в основі соціальної держави: по-перше, економічна свобода людини і визнання за підприємцями і роботодавцями, їх союзами і особами найманої праці та їх профспілками права тарифної автономії на основі соціального партнерства; по-друге, регулююча роль ринку, яка здійснюється через механізм «попит-пропозиція» і конкуренцію;

по-третє, відповідальність держави за стан і розвиток ефективної соціальної політики, направленої на забезпечення достойного життя і вільного розвитку людини; по-четверте, соціальна відповідальність господарюючих суб'єктів, соціальна справедливість у суспільстві, у тому числі при перерозподілі національного доходу, соціальна солідарність громадян; по-п'яте, економічна демократія – через участь громадян в управлінні організаціями, в суспільному і державному житті своєї країни.

Таким чином, узагальнено досвід багатьох європейських країн свідчить, що вони беруть на себе піклування про соціальну справедливість, як основу для сильної соціальної політики, розвивають соціально-ринкову економіку, підвищують соціальну відповідальність бізнесу. При цьому вивчалися різні теорії державного облаштування: еліт, конвергенції, плюралістичної демократії, історико-матеріалістична, соціальної держави, а також різні економічні моделі, які спираються на ліберальні принципи, на принципи кейнсіанство. Тобто соціальні держави не покладаються на стихію ринку і не відходять від економічного і соціального життя своєї країни. У конституціях більшості країн СНД суспільна сутність їх облаштування визначена як соціальна держава. Пороте ці конституційні норми лише декларовані та їх належить ще реалізувати у повній мірі на практиці, а це далеко не просте питання.

Україна – європейська держава, в основі якої повинна бути Управління соціально-орієнтованою економікою регіонів України

сформована соціальна держава, політика якої направлена на забезпечення достойного життя і свободної самореалізації особистості. Соціальною може бути лише держава, яка: спирається на панування права і забезпечення перш за все гарантії дотримання прав і свобод людини; сприяє створенню умов для реалізації свого трудового та інтелектуального потенціалу з тим, щоб на цій основі забезпечити матеріальний добробут людини; здійснює при будь-яких системних і структурних перетвореннях у суспільстві сильну, послідовну демократичну політику з тим, щоб орієнтуватися на максимально можливі інвестиції в людину, на досягнення високих життєвих стандартів для більшості громадян, на адресну підтримку найбільш вразливих верств і груп населення; у якому будь-який господарюючий суб'єкт, будь-який власник засобів виробництва несе певне соціальне навантаження; створює благоприємні умови для реальної участі громадян у виробленні і соціальної експертизи управлінських рішень; визнає і реалізує систему соціального партнерства у якості основного механізму суспільної згоди, балансу інтересів працівника, роботодавця, держави при регулюванні соціально-економічних і трудових відносин; орієнтоване на укріплення сім'ї як основної ланки суспільства, на духовний, культурний, моральний розвиток, на бережливе відношення до спадкоємності минулого, збереження самобутніх національно-історичних традицій.

Проте в основі напрямків соціально-економічної політики України на довгострокову перспективу замість соціальної держави (патерналізму) повинно бути субсидіарна держава, яка забезпечує соціальні гарантії у тій мірі, у якій суспільство може це зробити. При цьому, якщо патерналізм походить від латинського терміну «патернус», що означає батьківське піклування про своїх працівників, добродійність, то термін «субсидіарний» може бути виведено з поняття «субсидіарна відповідальність», як може бути одним із принципів соціальної держави. Концепцію соціально-орієнтованого державного управління слід удосконалити: конкретизацією цілей, принципів соціальної держави, пріоритетів соціально-економічної політики, змісту соціальних стандартів та їх понять, фінансового поетапного забезпечення і створення механізмів утворення ресурсів для соціальної держави та інших питань. Ідеї соціальної держави і соціально-орієнтованого управління витребувані життям, суспільними об'єднаннями, системою соціального партнерства, тому необхідно сформулювати умови для реалізації основних положень, принципів і механізмів, сформульованих концепцією моделі соціальної держави в Україні. Так, ідеї соціальної держави витребувані, для цього є передумови і умови, у тому числі економічні для їх втілення на практиці. Більшість громадян України вимагають і очікують соціальних перемін, ліквідації бідності, скорочення вимирання населення країни на фоні безупинного збагачення меншості. Стратегічною метою для України є створення достойних умов для життя людей, подолання бідності, у тому числі шляхом консолідації, мобілізації інтелектуальних сил, об'єднання всіх гілок влади заради спільної цілі. А це і є реалізація таких принципів соціальної держави, як соціальна солідарність і соціальна

Фурсін О.О., 2012

відповідальність у суспільстві, направлені на формування умов для функціонування соціальної держави із соціальною ринковою економікою. Будь-які перетворення в економіці повинні слугувати якісному збільшенню достатку людей, реальних доходів, забезпечення найвищих соціальних стандартів наших громадян. Державна соціальна політика направлена на створення ефективної, багатокладної і соціально-орієнтованої економіки, незалежної сильної соціальної держави, здатної захистити інтереси і права всіх громадян. Прийшов час і бізнесу зробити акцент в сторону соціальних факторів, а саме: справедливість у сфері оплати праці, захист трудових прав працівників, боротьба з бідністю, адресна підтримка соціально незабезпечених, участь у вирішенні проблеми масової безпритульності. Тим самим була створена критична маса усвідомлення необхідності здійснення комплексної державної програми заходів по практичному перетворенню у життя конституційних положень формування правової соціальної держави і соціально-орієнтованого державного управління. Соціальна держава – це не ідея лівих, чи правих, це ідея, яка відображає потреби сучасного суспільства. Інструментом при вирішенні суперечливих інтересів праці і капіталу є соціальне партнерство, а необхідно умовою ефективного функціонування соціально-орієнтованого управління – реалізація соціальної відповідальності органів влади, бізнесу і громадянина, в онові яких забезпечення соціальних стандартів – норма і нормативів, які забезпечують реалізацію гарантованих Конституцією України соціально-трудова права громадян, які виступають одночасно орієнтирами у реалізації соціальної і економічної політики соціальної держави. Реальне втілення соціальних обов'язків держави перед своїми громадянами можливе лише на основі високо розвинутого соціально-орієнтованого ринкового господарства, рівень і стан якого являються базовою основою функціонування соціальної держави. Перш за все це потребує створення нового і удосконалення діючого законодавства, яке повинно і кількісно, і якісно визначати і встановлювати параметри достойного життя людей, а виконавча влада – реалізувати поставлені цілі.

Проблема конкурентоспроможності - дійсно складна, так як Україна у спадщину отримала не ринкове і не конкурентне середовище. Одним з перших кроків на шляху до перебудови економіки є створення системи державних органів захисту конкуренції та формування відповідної законодавчої бази. Якщо у США конкурентне законодавство існує вже понад 100 років, то в Україні тільки почало створюватися. Головна проблема – як захистити конкуренцію на державному рівні у мовах глобалізованого світового господарства. Ряд центральних органів виконавчої влади, які мають окремі повноваження щодо конкуренції, не приділяють їй достатньої уваги. Загальну ідеологію управлінської діяльності слід зорієнтувати на першочерговість захисту конкуренції, як це має місце у багатьох розвинених країнах, зокрема у Великій Британії. Національна конкурентоспроможність – це сукупність факторів, які дозволяють одним країнам мати переваги над іншими у всіх сферах суспільної діяльності, здатність держави чи регіону до стійкості від зовнішніх потрясінь.

Глобалізація потребує реформування адміністративно-територіального облаштування країни. Цивілізована, добросовісна конкуренція не розвивається сама по собі, а вимагає певних державних цілеспрямованих заходів, направлених на створення і захист конкурентного середовища, здійснення профілактики та безпосереднє припинення порушень конкурентного законодавства, сприяння розвитку добросовісної конкуренції на товарних ринках. Система органів управління конкурентним процесом складається з органів загальної компетенції, спеціальної компетенції та органів, що мають окремі повноваження щодо конкуренції, але ці важелі не використовуються достатньою мірою. Світовий досвід свідчить, що найефективнішим є розмежування повноважень розслідування і прийняття рішень між окремими державними структурами. В більшості країн світу один орган(економічний) досліджує проблеми, другий (юридичний) приймає рішення, крім того, є ще дорадчі органи, які здійснюють незалежну експертизу конкурентної політики з точки зору широких кіл громадськості. В Україні всі ці функції здійснює Антимонопольний комітет.

Для створення системи захисту конкуренції необхідно встановити: 1) громадський контроль за реалізацією конкурентної політики; 2) приділити більше уваги судовій системі; 3) створити Національну раду з питань конкуренції; 4) створити спеціалізований конкурентно-патентний суд; 5) оптимізувати місце, роль і статус Антимонопольного комітету як структури Верховної ради України аналогічно Рахункової Палати; 6) оптимізувати модель створення євро регіону (Запорізька, Донецька, Луганська області). Найбільш гострими сьогодні є питання припинення зловживань з боку монопольних посередницьких структур в агропромисловому комплексі, у сфері послуг, пов'язаних із здійсненням функцій держави та послуг, пов'язаних з спеціальними адміністративними обмеженнями; потрібні більш жорсткі адміністративні заходи впливу на ті органи влади, які своїми рішеннями створюють перешкоди на шляху вільного підприємництва; розробка правил професійної етики та культури конкуренції.

Конкурентна політика в державі стане тільки тоді дієвою, якщо всі владні структури будуть спроможні проникнутися її розумінням. Ідеологію державної політики слід переорієнтувати з методів ручного управління на методи пробудження підприємницької ініціативи, створення та захист підприємницького середовища в усіх сферах суспільно-економічної діяльності. Конкурентна політика держави – це не стільки боротьба з порушеннями законодавства, скільки комплекс заходів зі створення ефективного конкурентного середовища. Потрібно формувати дійсно ринкові конкурентні умови і тоді сама собою зникне більшість гострих проблем, які сьогодні виникають у суспільстві.

Слід використовувати моделі створення євро регіонів типу «Слобожанщина» (Харківська і Белгородська області), «Ярославна» (Курська і Сумська області). Аналогічно може бути створений регіон під загальною назвою (Запорізька, Донецька, Луганська області). Метою створення нової моделі євро регіону є намагання наших регіонів досягти

Фурсін О.О., 2012

стабільності і процвітання з максимальним використанням потенціалу прикордонних територій для створення нового інвестиційного іміджу і покращення бізнес-середовища на основі узгоджених дій: залучення інвестицій; збільшення експортного потенціалу; створення нових робочих місць; покращення транскордонної кооперації малого і середнього бізнесу; співпраця між ВНЗ та науковими інститутами; розвиток транспортної інфраструктури і галузей високих технологій (створення технополісів); підвищення економічної активності депресивних територій; туризм; будівництво експоцентрів; будівництво мосту; формування прикордонного індустріального комплексу типу вільних економічних зон; створення експортних терміналів.

В умовах глобалізації і розвитку конкурентної політики держава повинна співпрацювати з регіонами як з рівними собі партнерами заради економічного розвитку і підвищення якості життя населення. Перспективним інструментом забезпечення розвитку регіональних економік з мультиплікаційним ефектом в Україні стає створення територіальних кластерів як вертикально інтегрованих підприємств і організацій взаємопов'язаних галузей, які мають, як правило, сумісну науково-дослідну базу і адекватні системи управління. Серед кластерів виокремлюються сьогодні такі, як: Житомир (добування і оброблення каменя), Івано-Франківськ (туризм, декоративний текстиль), Одеса (виробництво вина), Рівне (деревооброблення), Харків (машинобудування), Черкаси (транспортні перевезення), Запоріжжя (туризм, екологічні програми та заходи). Саме кластери можуть стати найбільш ефективним засобом регіональної політики, що стимулює ендогенний розвиток регіональної політики на основі використання місцевих умов та ресурсів, а також конкурентних переваг регіонів.

Запорізький регіон – це унікальний європейський регіон з великою промисловістю (металургійною), будівництвом, багатими родючими землями, багатю флорою і фауною, гарними людьми. Гордістю Запоріжжя є Хортиця, тому Запоріжжя пов'язане з славними історичними традиціями. Це на цій території була сформована перша козацька республіка, прийнята перша Конституція Пилипа Орлика в 1710 р., розвинуте місцеве самоврядування. Головна задача в умовах конкурентоспроможності економіки – це сформувати модель сучасного європейського міста на основі кластерної системи, брендами якої була б металургійна промисловість, інноваційний регіональний розвиток, інфраструктура, інвестиції в людський чи соціальний розвиток, туризм. Для цього необхідно гармонійне поєднання інтересів центральної влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу, громадянських організацій, зарубіжних інвестиційних партнерів. Головне в умовах конкурентоспроможності економіки – це розвиток концепції вибору стратегії міста як унікального європейського міста, особливо напередодні Олімпіади 2012р. В регіонах виробництва є що робити – розвивати трудомісткі виробництва, невиробничу сферу, інфраструктуру, впроваджувати інноваційні технології, інвестиції в регіональний розвиток.

Це необхідно для досягнення сталого розвитку, підвищення європейської якості життя. Слід розвивати такі галузі економіки, як харчова, легка, хімічна, автомобілебудування, мостобудування. До 2010 р. Україна може почати вільно торгувати промисловими товарами, а наступним кроком буде лібералізація ринку послуг, починаючи з фінансових. З'являтимуться можливості в нових секторах економіки, високих технологіях розвитку малого і середнього бізнесу. Деякі уразливі сектори (наприклад, сільське господарство) можуть бути взагалі виключені із зони вільної торгівлі. Безсумнівно, слід удосконалити антимонопольне законодавство України. На основі міст слід створити модель європейського розвитку міст в умовах глобалізації та глобальної конкурентоспроможності економіки. Перехідний період для відкриття українського ринку може тривати від 3 до 5 років, але для цього слід подолати політичну, фінансову, економічну кризу, створити такі механізми, щоб перейти від моноуправління до комплексного управління.

Список літератури

1. Бевзенко Л.Д. Соціальна самоорганізація: надія чи загроза / Л.Д.Бевзенко // Людина і влада. – 2000. – №11-12. – С.70-76.
2. Бех В.П. Социальный организм: философско-методологический анализ. – Запорожье.: «Тандем-У», 1998. – 186 с.
3. Воронкова В.Г. Філософія гуманістичного менеджменту (соціально-антропологічні виміри). Монографія. / Воронкова Валентина Григорівна. – Запоріжжя: РВВ ЗДІА, 2008. – 254 с.
4. Воронкова В.Г., Фурсін О.О., Сапа Н.В. Соціально-орієнтоване державне управління: монографія / О.О.Фурсін, Н.В.Сапа, під ред. д.ф.н., проф. Воронкової В.Г./ Запоріжжя, ЗДІА, 2011.- 256с.
5. Воронкова В.Г. Роль держави в суспільстві, що змінюється, та її вплив на становлення сталого розвитку // Збірник наукових праць. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – Запоріжжя: ЗДІА. – Випуск №26. – 2006. – 229 с.
6. Европейская социальная хартия: [пер. с франц.]. – М.: Междунар. отношения, 2002. – 264 с.
7. Дікон Боб та інші. Глобальна соціальна політика / Міжнар. орг. й майбутнє соц. добробуту / Б.Дікон, М.Халс, П.Стабс; Пер. з англ. А.Олійник та інші. – К.: Основи, 1999. – 346 с.
8. Єременко В.Г. Про науку і курс «соціальної економіки» / В.Г.Єременко // Економіка України. – 1996. – №5. – С.52-65.
9. Пригожин И.Р. Порядок из хаоса. Новый диалог человека с природой / Илья Пригожин, Изабель Стингерс; общ. ред. И послесл. В.И.Аршинова, Ю.Л.Климонтовича, Ю.В.Сачкова. Изд.5-е. – М.: КомКнига, 2005. – 422 с.
10. Сучасний соціально-політичний та гуманітарний розвиток регіону: наук.-метод. розробка /авт. кол.: З.В. Балабаєва, Н.М. Драгомирецька, І.Л.Росколотько та ін. – К.:НАДУ, 2009. – 36 с.

А.А.ФУРСИН

Запорожская государственная инженерная академия, Запорожье

E- mail: fursin@ukr.net

УПРАВЛЕНИЕ СОЦИАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ЭКОНОМИКОЙ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ

В статье дается анализ формирования концепции социально-ориентированной экономики регионов Украины, включая и Запорожский регион; анализируются проблемы социально-ориентированной экономики регионов Украины и пути их решения; обосновываются практические рекомендации относительно внедрения социально-ориентированного государственного управления в регионах Украины; обобщен опыт многих европейских стран, которые разработали европейские стандарты социально-ориентированной экономики и управления.

Ключевые слова: социально-ориентированная экономика, Запорожский регион, социальное государство, социальные стандарты, европейский опыт, регионы Украины, социально-ориентированное государственное управление

A.FURSIN

Zaporizhzhya state engineering academy, Zaporizhzhya

E- mail: fursin@ukr.net

MANAGEMENT THE SOCIALLY-ORIENTED ECONOMY OF REGIONS OF UKRAINE

The analysis of forming of conception of the socially-oriented economy of regions of Ukraine is given in the article, including the Zaporizhzhya region; the problems of the socially-oriented economy of regions of Ukraine and way of their decision are analysed; practical recommendations are grounded in relation to introduction of the socially-oriented state administration in regions; experience of many European countries that worked out the European standards of the socially-oriented economy and management is generalized.

Keywords: the socially-oriented economy, Zaporizhzhya region, social state, social standards, European experience, regions of Ukraine, socially-oriented state administration

Стаття надійшла до редколегії 06.11.12

Прийнята до друку 10.11.12